

Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
PL 8801
01030 Vantaan kaupunki
kirjaamo@vantaa.fi

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Viite Lausuntopyyntö 26.9.2025 Finavia Oyj:n hakemuksesta koskien propyleeniglykolin kierrätyslaitoksen ympäristölupaa ja toiminnan aloittamislupaa, ESAVI/26704/2025

Asia **Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto**

Finavia Oyj (jatkossa hakija) hakee Etelä-Suomen aluehallintovirastolta Helsinki-Vantaan lentoaseman alueella sijaitsevalle propyleeniglykolin kierrätyslaitokselle ympäristölupaa ympäristönsuojelulain (527/2014, jäljempänä, YSL) 27 §:n nojalla. Hakemus koskee myös propyleeniglykolin jätelain (646/2011, JL) 5 b §:n mukaista jätteeksi luokittelun päättymistä (jatkossa EEJ-hakemus).

Propyleeniglykolin kierrätyslaitoksen pääraaka-aineena käytetään talteen kerättyä lentokoneiden jäänpoistoainetta (LoW-koodi 16 10 02), joka koostuu pääosin propyleeniglykolista (PG), lisäaineista sekä vedestä. Kerätyn nesteen tyyppinen glykolipitoisuus on 10–15 %.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta lausuntoa viitekohdan hakemusasiasta. Lausunnon antamiseksi on saatu lisääikaa 12.11.2025 asti.

Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Vantaan kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto. Lupajaosto on delegointipäätöksellään 19.8.2025 § 79 siirtänyt toimivaltaansa Vantaan ympäristökeskuksen viranhaltijoille valtion lupaviranomaiselle annettavien lausuntojen osalta sellaisessa kiireellisessä tapauksessa, ettei asiaa ehditä valmistella lupajaoston päätettäväksi.

Lupajaoston delegointipäätöksen mukaisesti Vantaan johtava ympäristötarkastaja lausuu lupahakemuksesta Etelä-Suomen aluehallintovirastolle kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen näkemyksenä seuraavaa:

Ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että Finavian lentoasemilta talteen kerätyn lentokoneiden jäänpoistoaineen (glykolivesiseoksen) kuljettaminen Helsinki-Vantaalle suunniteltuun propyleeniglykolin kierrätyslaitokseen, jossa se käsitellään 99,5-prosenttiseksi propyleeniglykoliksi ja hyödynnetään edelleen Rauman ADF-

sekoituslaitoksella I-tyyppin jäänestoaineen valmistuksessa, edistää kierrätyksen ja ympäristönsuojelun tavoitteiden toteutumista. Hyödyntämistoimen läpikäyneen materiaalin käytöllä voidaan osaltaan korvata markkinoilla olevia vastaavia neitseellisistä raaka-aineista valmistettuja tuotteita ja näin säästää luonnonvarojen käyttöä.

Hakija on esittänyt lupahakemuksessa kierrätyslaitteistoon vastaanotettavan glykolipitoisen veden keräysmäärät (taulukko 1). Hakemuksen mukaan glykolipitoista vettä vastaanotettaisiin prosessiin Helsinki-Vantaan lentokentän lisäksi Keski-Suomen kentiltä ja Oulusta yhteensä 12 800 m³/v. Prosessin raaka-aineena käytettävän glykolipitoisen veden keräys Finavian lentoasemilta ei kuulu tämän ympäristölupahakemuksen rajaukseen.

Taulukko 1 Glykolipitoisen veden keräysmäärät ja keskimääräinen väkevyys

Lentoasema	Keskimääräinen glykoliväkevyys (%)	Keräysmäärä (m ³ /a)
Helsinki-Vantaa	10 %	11 500 m ³ /a
Keski-Suomen kentät	24 %	600 m ³ /a
Oulu	50 %*	770 m ³ /a

*esikonsentraatti

Käsiteltävän jätemäärän perusteella ympäristönsuojelulain tarkoittama toimivaltainen ympäristölupaviranomainen on ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014, YSA) 2 §:n 2 momentin 12 kohdan f alakohdan perusteella kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (muu kuin YSA:n 2 §:n 2 momentin a–e alakohdassa tai YSA:n 1 §:n 13 kohdan a ja d–g alakohdassa tarkoitettu jätelain soveltamisalaan kuuluvan jätteen käsittely, joka on ammattimaista tai laitosmaista ja jossa käsitellään jätettä alle 20 000 tonnia vuodessa).

Hakija on kuitenkin katsonut, että koska toiminta sijaitsee YSL 34 §:n 3 momentin mukaisella tavalla samalla toiminta-alueella valtion ympäristölupaviranomaisen toimivaltaan kuuluvan toiminnan kanssa, ratkaisee lupa-asian valtion ympäristölupaviranomainen.

Ympäristönsuojelulain 34 § 3 momentin mukaan, jos samalla toiminta-alueella sijaitsevien toimintojen lupa-asian ratkaisu kuuluu osaksi valtion ympäristölupaviranomaisen ja osaksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan ja toimintoihin on haettava lupaa siten kuin 41 §:ssä säädetään, lupa-asian ratkaisee valtion ympäristölupaviranomainen. Luvanvaraisilla toiminnoilla on

tällöin oltava sellainen tekninen ja toiminnallinen yhteys, että niiden ympäristövaikutuksia tai jätehuoltoa on tarpeen tarkastella yhdessä.

Vantaan ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että lupahakemuksessa esitetty jätteiden käsittelytoiminta ei ole sellainen ympäristönsuojelulain 34 § 3 momentin mukainen toiminta, jonka lupa-asian ratkaisu kuuluu osaksi valtion ympäristölupaviranomaisen ja osaksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan. Hakemuksessa ei ole esitetty, millainen tekninen ja toiminnallinen yhteys luvanvaraisilla toiminnoilla on keskenään. Sen sijaan hakemuksessa korostetaan, ettei vireillä olevan hakemuksen takia ole tarpeen muuttaa Finavia Oyj:n toimintoja koskevia lainvoimaisia lupia eikä nyt haettavalla toiminnalla ole vaikutuksia voimassa olevan ympäristöluvan mukaiseen toimintaan, vaikka haettu toiminta sijaitseekin sen alueella. Erilaisten luvanvaraisten toimintojen tekninen ja toiminnallinen yhteys jää lupahakemuksessa epäselväksi ja siksi hakemusta tulisi tältä osin täydentää. Jos teknistä ja toiminnallista yhteyttä ei voida katsoa olevan, on ympäristölupahakemus siirrettävä Vantaan ympäristönsuojeluviranomaisen käsiteltäväksi.

Ympäristölupahakemuksessa on esitetty kahta erilaista glykolipitoista veden vuosittaista vastaanottomäärää: taulukon 1 mukaan vastaanottomäärä on 12 800 m³/v ja ehdotuksessa lupamääräyukseksi 27 000 m³/v. Hakemuksen mukaan kierrätyslaitoksen suunniteltu tuotanto on noin 1 670 m³/v (saantoprosentilla noin 95–99 %). Laitoksen maksimikapasiteetti on 3 000 m³/v. Propyleeniglykolin kierrätyslaitoksen toimintaa rajoittaa glykolivesiseoksen saatavuus. Lupahakemuksesta jää epäselväksi se, mitä haetaan ja mihin tietoon tai arvioon hakijan esittämä suurempi vastaanottomäärä perustuu. Vantaan ympäristönsuojeluviranomainen katsoo, että ympäristölupahakemuksessa tulisi esittää jätteen laitospäiväkirjan ja ammattimaisen toiminnan osalta todellisiin ja tiedossa oleviin jätemääriin perustuvat jätteen vastaanottotiedot.

Ympäristönsuojelulain mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset lupamääräykset lain 52 §:ssä määrätuille toimille, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Ympäristönsuojelulain 52 §:n tarkoittamat lupamääräykset eivät voi koskea alueelle vastaanotettavan jätemäärän kasvattamista lupamääräyksellä lupahakemuksessa esitetystä siten, kun hakija on hakemuksessaan esittänyt.

Ympäristölupahakemuksen mukaan kierrätyslaitokselle laaditaan jätelain 120 §:n mukainen jätteiden seuranta- ja tarkkailusuunnitelma ennen toiminnan aloittamista. Ympäristönsuojeluasetuksen 6 §:n mukaan suunnitelma tulisi kuitenkin esittää jo lupahakemuksessa. Lupahakemuksessa on tosin esitetty jätteiden seuranta- ja tarkkailusuunnitelmalta jäteasetuksen 41 §:n tarkoittamia tietoja, mutta esim. toimet

mahdollisen POP-jätteen tunnistamiseksi glykolivesiseoksessa lisäaineineen puuttuvat.

Jätteeksi luokittelun päättymistä koskeva tapauskohtainen ratkaisu tehdään aina jäte- ja toiminnanharjoittajakohtaisesti. Ympäristölupapäätökseen tulisi kirjata, että tapauskohtainen ratkaisu jätteeksi luokittelun päättymisestä ei tule yleisesti sovellettavaksi.

Lupahakemuksen mukaan Finavian lentoasemilla käytetään propyleeniglykolia noin 2,7 miljoonaa litraa vuodessa lentokoneiden jäänpoistossa ja jäänestossa. Nykytilanteessa hakijan lentoasemilla käytettävien jäänpoisto- ja estonesteiden sisältämä glykoli on pääosin neitseellistä propyleeniglykolia (CAS 57-55-6), joka valmistetaan tyypillisesti maakaasusta tai muista fossiilisista raaka-aineista. Glykolin kierrätyslaitoksen prosessi koostuu kerätyn glykolivesiseosnesteiden puhdistamisesta ja konsentroinnista lopputuotteeksi, joka on > 99,5 % teollisuuslaatuista konsentroitua propyleeniglykolia ns. kierrätysglykolia. Hakemuksen mukaan kierrätysglykoli soveltuu sellaisenaan raaka-aineeksi uuden jäänpoistoaineen valmistukseen.

Jätteen jäteluokituksen päättymisedellytyksiä harkittaessa on varmistettava, että arviointiperusteissa on riittävällä tavalla osoitettu, ettei jätteestä valmistetun tuotteen (EEJ) käytöstä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle sen suunnitellussa käyttötarkoituksessa. Ympäristölupapäätöksestä tulee käydä selvästi ilmi EEJ-ratkaisua koskevan tuotteen käyttötarkoitus. Lumaratkaisussa tulee määrätä myös siitä vaiheesta, jossa hyödyntämistoimen läpikäynyt materiaali saavuttaa jätteeksi luokittelun päättymistä koskevat arviointiperusteet, ts. materiaalilla ei ole enää jäteominaisuuksia.

Ympäristölupapäätöksessä on toiminnan asianmukaisen järjestämisen kannalta tarpeen myös määrätä, että hyödyntämistoimeen vastaanotettavat jätteet välivarastoidaan selkeästi erotettuna hyödyntämistoimen läpikäyneestä materiaalista niiden sekoittumisen estämiseksi.

Oleellista arviointiperusteissa on kuvata, miten hyödyntämistoimessa syötteenä käytettävän jätteen laatu varmistetaan ja mitkä ovat jätteen vastaanottoon ja esikäsittelyyn liittyvät vaatimukset. Hyödyntämistoimen läpikäyneen materiaalin laatuvaatimukset ohjaavat myös syötteenä käytettävän jätteen laadun varmistusta. Kun jätteperäinen materiaali saatetaan markkinoille, sen tulee olla terveyden ja ympäristön kannalta turvallista käyttää sen suunnitellussa käyttötarkoituksessa.

Lupahakemuksen mukaan jäänpoistoaineen valmistajilla eli ADF-sekoituslaitoksilla on laatuvaatimukset raaka-aineeksi hankittavan propyleeniglykolin suhteen, jotta

heidän valmistamansa jäänpoistoaine täyttää myös standardin AMS1424 vaatimukset. Kierrätetyn glykolin tärkein laatuvaatimus käytettävyyden kannalta on sen propyleeniglykolipitoisuus, jotta soveltuvuus suunniteltuun käyttötarkoitukseen toteutuu. Lupahakemuksessa ei ole esitetty propyleeniglykolipitoisuuden lisäksi muita kierrätystuotteelta vaadittavia laatuvaatimuksia.

Kierrätystuotteelta vaadittavat laatuvaatimukset edellyttävät laaduntarkkailua ja -varmistusta. Laadunvarmistuksen kannalta on tärkeää, että hyödyntämistoimeen vastaanotettavan jätteen laadun valvonta on säännöllistä ja suunnitelmallista sekä riittävällä tavalla dokumentoitua. Jätteen luokittelun päättymistä koskevassa arvioinnissa materiaalin laadunvalvonta on merkittävä seikka arvioitaessa materiaalin turvallisuutta ja soveltuvuutta käyttötarkoitukseensa.

Materiaalin saattamiseksi markkinoille on laadittava sitä koskeva vaatimuksenmukaisuusilmoitus. Vaatimuksenmukaisuusilmoituksella materiaalin tuottaja vakuuttaa, että määritellyt vaatimukset jätteen luokittelun päättymiselle täyttyvät eikä materiaalilla ole enää jäteominaisuuksia.

Jätteen luokittelun päättymistä koskevista arviointiperusteista tulee riittävän hyvin käydä ilmi REACH-asetuksen vaatimukset. Lupahakemuksen mukaan hyödynnetyt liuottimet on vapautettu REACH-asetuksen rekisteröintivaatimuksesta, jos ne täyttävät asetuksen 2 artiklan 7 kohdan d alakohdan edellytykset. On tärkeää, että kierrätysglykolin kemiallinen koostumus ja epäpuhtausprofiili varmistetaan, jolloin voidaan varmistaa tuotetun aineen samankaltaisuus jo rekisteröidyn tuotteen kanssa.

Lisätietoja antaa:

Saku Nurminen ympäristötarkastaja p. 040 482 0801 saku.nurminen@vantaa.fi